

DE VLAAMSE MINISTER VAN BRUSSEL, JEUGD EN MEDIA

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van de artikelen 16 en 17/1 van het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid.

Principiële goedkeuring

Samenvatting:

Het besluit omvat drie onderdelen:

Ten gevolge van de uitgevoerde evaluatie van de kadervorming en het daaropvolgende proces dat werd afgelegd in samenspraak met de jeugdsector waren aanpassingen noodzakelijk aan het besluit van de Vlaamse Regering van 9 mei 2017 betreffende de kadervormingstrajecten, vermeld in artikel 17/1 van het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid. De voorgestelde wijziging sluit ook aan bij het streven naar vereenvoudiging van de procedures inzake kadervorming, zoals opgenomen in het regeerakkoord en de beleidsnota Jeugd.

Artikel 7 van het decreet van 13 juli 2018 houdende wijziging van het decreet van 10 juni 2016 houdende de erkenning en subsidiëring van de georganiseerde sportsector en van het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid legde het voeren van een integriteitsbeleid op als een bijkomende erkenningsvoorwaarde voor de gesubsidieerde jeugdverenigingen. De concrete uitvoering daarvan wordt in dit besluit uitgewerkt.

Ten slotte is het noodzakelijk om met het oog op de beoordeling van de beleidsnota's het maximaal aantal leden van de adviescommissies te verhogen.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

Het voorgestelde besluit sluit aan op de beleidsdoelstelling inzake de vereenvoudiging van de kadervormingsprocedures en zorgt daarnaast voor de concretisering van de voorwaarden inzake integriteit.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2020/171 werd geformuleerd op 27 mei 2020.

Het advies van de inspectie van financiën werd uitgebracht op 6 juni 2020, in haar advies bevestigt de inspectie van financiën dat het besluit geen budgettaire impact heeft op de Vlaamse begroting. Derhalve is er geen begrotingsadvies vereist.

De Strategische Adviesraad Cultuur, Jeugd, Sport en Media bracht advies uit op 26 juni 2020. In haar advies onderschrijft de Strategische Adviesraad Cultuur, Jeugd, Sport en Media het advies van de Vlaamse Jeugdraad.

De Vlaamse Jeugdraad bracht advies nr. 2005 uit op 1 juli 2020. De Vlaamse Jeugdraad adviseert om de deelcompetentie te schrappen met betrekking tot jongeren bewust laten omgaan met het gebruik en het delen van fotomateriaal.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Situering

Op 21 maart 2014 werd het ontwerp van decreet met betrekking tot 'een nieuwe regeling voor kadervormingstrajecten in het jeugdwerk' goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Daarmee werd de regelgeving over de kadervorming (die sinds 1980 bestond) decretaal verankerd. Het decreet wijzigde het reeds bestaande decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid. De nieuwe regeling inzake de kadervorming trad in werking op 1 oktober 2015. Waar verenigingen voorheen een grote vrijheid hadden in het uitwerken en organiseren van hun kadervorming werd deze vrijheid in het decreet ingeperkt: een attestering door de overheid vereist immers dat aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan. Dit zorgde bij de inwerkingtreding van het decreet voor grote onrust binnen de sector. Om die reden werd in artikel 8 van het uitvoeringsbesluit ingeschreven dat 'het decreet voor 31 december 2018 wordt geëvalueerd'. Met het oog daarop werd

in 2014 een onderzoeksopdracht uitgeschreven die werd uitbesteed aan VIVES hogeschool. Dit onderzoek werd eind 2018 afgerond en voorgesteld aan de sector.

Op basis daarvan bleek dat het decreet en het uitvoeringsbesluit op een aantal punten moest worden bijgestuurd. De wijzigingen in het decreet dat werd goedgekeurd op 8 juli 2020 waren eerder beperkt. Inzake het uitvoeringsbesluit bleken er meer wijzigingen noodzakelijk. Dit voornamelijk met het oog op een vereenvoudiging en inkorting van de procedures, ruimere mogelijkheden voor het inschakelen van begeleiders, de taal van de competenties beter afstemmen op jongeren, zorgen voor een regelmatige actualisering van de kadervorming binnen verenigingen.

De nieuwe erkenningsvoorwaarde rond het voeren van een integriteitsbeleid zoals opgenomen in artikel 7 van het decreet van 13 juli 2018 houdende wijziging van het decreet van 10 juni 2016 houdende de erkenning en subsidiëring van de georganiseerde sportsector en van het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid gaat in op 1 januari 2021 voor de verenigingen gesubsidieerd op basis van artikel 8§7 en op 1 januari 2022 voor de verenigingen gesubsidieerd op basis van artikel 13§1 van het decreet vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid. Deze voorwaarde behoeft verdere uitwerking en concretisering.

Ten slotte is het nodig om het maximaal aantal commissieleden die zich uitspreken over enerzijds projectaanvragen en anderzijds over beleidsnota's van verenigingen gesubsidieerd in het decreet vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid van 20 januari 2012 te verhogen tot maximaal negen leden. Samen met de voorzitter kan een commissie uit maximaal 10 personen bestaan. Dit geeft aan de commissies meer armsglag op het moment dat beleidsnota's worden geadviseerd.

Inhoud

Het decreet had inzake de kadervorming een aantal doelstellingen:

- Het bepalen van generieke competentieprofielen voor de rollen van animator, hoofanimator en instructeur. Elk profiel bestaat uit een vaste set van competenties met bijhorende indicatoren. Op deze wijze wordt gegarandeerd dat de kadervormingstrajecten die leiden naar een bepaald attest dezelfde finaliteit hebben.
- Versterking van de kadervormingstrajecten. Er werd aan het theoretisch (cursus) en praktisch luik (stage) een evaluatiemoment toegevoegd. Met het oog op gelijkschakeling tussen verenigingen werd de duur van elk onderdeel vastgelegd. Verenigingen die een kadervormingstraject opzetten werden geresponsabiliseerd voor het geheel van het traject.
- De keuze om de kadervormingstrajecten op te nemen in het decreet vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid zorgde voor een afbakening van wie kadervormingstrajecten kon opzetten, namelijk verenigingen die structureel worden erkend en gesubsidieerd in het decreet.
- Het kadervormingsaanbod werd zichtbaar gemaakt doordat er een specifieke tool werd gecreëerd waarbinnen verenigingen hun aanbod op een transparante manier kenbaar maken. Die tool zorgt er tegelijkertijd voor dat deelnemers meer zicht hebben over hun afgelegde traject.

Op 10 december 2018 werd het onderzoek kadervorming van VIVES Hogeschool voorgesteld in Leuven. Het onderzoek heeft getracht een antwoord te bieden op de manier waarop (i) organisaties

die kadervormingstrajecten aanbieden de nieuwe regelgeving implementeren, (ii) de sterktes/zwaktes/kansen/bedreigingen die ze daarbij ervaren, (iii) de manier waarop deelnemers de vernieuwde trajecten ervaren en (iv) de mate waarin hun competenties worden versterkt als resultaat van het doorlopen van deze trajecten. Op basis van de resultaten van het onderzoek werd een werkgroep opgestart met leden vanuit het departement en het werkveld. Op basis van de activiteiten van deze werkgroep werden de decreetswijziging en de uitvoeringsbesluiten voorbereid en uitgewerkt.

Inzake integriteit werd een tekstvoorstel voorgelegd aan de 'werkgroep integriteit jeugd'. De werkgroep is samengesteld uit ambtenaren en vertegenwoordigers van de sector. Zij formuleerden een aantal opmerkingen die in de tekst werden opgenomen en nog verder verfijnd werden in de 'reflectiegroep decreet jeugd –en kinderrechtenbeleid' van 21 oktober 2019. In de uitwerking werd rekening gehouden met het verschil in omvang van verenigingen en de diversiteit van het veld. Om die reden kunnen verenigingen bijvoorbeeld samenwerken rond het aanduiden van een aanspreekpunt integriteit. Voor anderen zal het nodig zijn om ook maatregelen uit te werken voor hun lokale groepen.

B. BELEIDSMATREGELEN EN DOELSTELLINGEN

In overeenstemming met de ambitie uitgesproken in het regeerakkoord en de beleidsnota Jeugd om de bestaande procedures te vereenvoudigen zonder te raken aan de kwaliteit van de vorming werd het traject kadervorming vereenvoudigd. Het luik 'evaluatie' dat werd toegevoegd aan de regelgeving in het wijzigingsdecreet van 21 maart 2014 bracht zowel voor verenigingen als voor deelnemers extra lasten met zich mee. Het werd om die reden geschrapt via de wijziging van het decreet. Dit vereiste ook aanpassingen aan het uitvoeringsbesluit. Meer bepaald werden de begeleiderseisen van het onderdeel evaluatie geschrapt. Aanvullend wordt de procedure om een erkenning te krijgen inzake kadervorming verkort tot maximaal drie maanden, De competentieprofielen werden inhoudelijk verfijnd en afgestemd op het taalgebruik van jongeren. Tot slot werden alle begeleidersnormen herbekeken en aangepast. Dit gebeurde voornamelijk om verenigingen de kans te geven voldoende begeleiders te vinden die aan de normen voldoen.

Inzake integriteit vermeldt de beleidsnota Jeugd in OD 2.1 dat in 2020 de voorwaarde inzake integriteit in een uitvoeringsbesluit wordt geconcretiseerd., waarbij in de opmaak van een integriteitsbeleid bijzondere aandacht wordt gevraagd voor het aspect van privacy.

C. TOELICHTING BIJ DE INHOUD VAN DE NIEUWE REGELGEVING

Artikel 1

In dit artikel wordt omschreven wat met een integriteitsbeleid wordt bedoeld en wat dit inhoudt, wie dit kan opnemen en hoe een vereniging dit ook in een document moet vastleggen;

Daarnaast worden de taken van het aanspreekpunt integriteit omschreven.

Ten slotte wordt omschreven hoe de vereniging aantoont dat zij haar engagement inzake het integriteitsbeleid naleeft.

Artikel 2

We breiden het maximaal aantal commissieleden van een adviescommissie uit van zes naar negen leden. Samen met de voorzitter van een commissie kan een adviescommissie op die manier uit maximaal tien personen bestaan. We merken dat het voor sommige commissies noodzakelijk is om dit maximaal aantal op te trekken, dit is voornamelijk het geval voor de commissie landelijk georganiseerd jeugdwerk waar veel dossiers moeten worden beoordeeld.

Artikel 3

Dit artikel verkort enerzijds de beoordelingstermijn van erkenningsdossiers inzake kadervorming zoals bedoeld in artikel 2,§1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 mei het 2017 betreffende de kadervormingstrajecten, vermeld in artikel 17/1 van het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid.

Anderzijds worden twee nieuwe luiken toegevoegd.

De toevoeging van een punt 4 aan het eerste lid behoeft geen toelichting.

Inzake het vierde lid dat wordt toegevoegd is het de bedoeling dat elke vereniging vijfjaarlijks haar eigen kadervormingsdossier screent op eventuele aanpassingen en deze meldt aan het departement. Daarmee vermijden we dat de erkenningen inzake kadervorming die in principe voor onbepaalde termijn worden toegekend, hun actualiteitswaarde verliezen. Er wordt gestreefd naar een minimale administratieve last voor de erkende verenigingen.

Artikel 4

Aangezien de taal van de competentieprofielen werd verfijnd en aangepast aan de taal van jongeren enerzijds en anderzijds enkele nieuwe indicatoren werden toegevoegd aan bepaalde competenties werd het artikel in zijn geheel vervangen door de nieuwe tekst in artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 mei het 2017 betreffende de kadervormingstrajecten, vermeld in artikel 17/1 van het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid.

Artikel 5

Dit artikel vervangt integraal artikel 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 mei het 2017 betreffende de kadervormingstrajecten, vermeld in artikel 17/1 van het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid.

Allereerst wordt aan verenigingen de mogelijkheid gegeven om hun theoretisch aantal uren met maximaal vijf uren uit te breiden. Waar er door alle verenigingen vijftig uren verplicht moeten worden besteed aan het verwerven van de competenties tijdens de cursus kunnen verenigingen daarnaast ervoor kiezen om aanvullend vijf uren zelf in te vullen met bijvoorbeeld informatie over de vereniging zelf of meer diepgaand in te gaan op bepaalde competenties.

Het afzonderlijke evaluatieluik werd in het decreet werd geschrapt, en dus werden de desbetreffende bepalingen ook in het besluit geschrapt.

In de paragrafen 2 tot 4 worden de begeleidingseisen voor de verschillende trajecten en voor de verschillende luiken in de trajecten herzien. Met deze nieuwe eisen wordt ingespeeld op een vraag van de verenigingen om meer mogelijkheden te hebben om begeleiders in te schakelen.

Artikel 6

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het toekennen van erkenningen inzake kadervorming heeft geen budgettaire impact, deze erkenning heeft geen link met een subsidie.

Het invoeren van de bijkomende erkenningsvoorwaarde inzake het voeren van een integriteitsbeleid noodzaakt geen bijkomende middelen. De basissubsidie voor een vereniging die erkend is binnen het decreet jeugd- en kinderrechtenbeleid blijft onverkort op 80 000 euro behouden.

De eventuele budgettaire weerslag van het uitbreiden van het aantal commissieleden kan volledig worden opgevangen binnen de beschikbare budgetten van het departement CJM.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

De regelgeving heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse Overheid.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Er is geen impact op de lokale en provinciale besturen.

D. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2020/171 werd geformuleerd op 27 mei 2020.

Er werd geen maatschappelijke impactanalyse gemaakt bij het besluit gelet op het gegeven dat dit besluit enerzijds 'auto-regulering' van de Vlaamse overheid inhoudt en anderzijds weinig tot geen inhoudelijke impact heeft voor de betrokken doelgroep.

Het besluit betreft weinig nieuwe maatregelen met een effect op kinderen en jongeren. Er kan wel worden verwezen naar twee aspecten in het besluit die kinderen en jongeren direct aanbelangen, namelijk:

1. De competenties werden in beperkte mate aangepast waarbij de aanpassingen erop gericht zijn om inzake het taalgebruik meer rekening te houden met de taal die jongeren kennen en gebruiken.
2. Het voeren van een integriteitsbeleid heeft ook als doel om de integriteit van kinderen en jongeren te beschermen en te bewaken.

Er wordt om die reden wel een afzonderlijke Joker bij het besluit gemaakt.

4. ADVIEZEN

A. ADVIES INSPECTIE VAN FINANCIËN

Het advies van de inspectie van Financiën werd verleend op 6 juni 2020. In het advies bevestigt de inspectie van financiën dat het besluit geen budgettaire impact heeft op de Vlaamse begroting. Derhalve is er geen begrotingsadvies vereist.

B. ADVIES SARC

De adviesraad bezorgde op 26 juni 2020 haar advies. De SARC stelt vast dat de wijzigingen inzake kadervorming werden voorbereid en uitgewerkt in overleg met de sector. Ze beschouwt het participatief traject als een goed voorbeeld en onderschrijft het advies van de Vlaamse Jeugdraad.

C. ADVIES JEUGDRAAD

De Vlaamse Jeugdraad bracht advies uit op 1 juli 2020. In wat volgt geef ik het advies van de Vlaamse Jeugdraad weer.

Als eerste punt stelt de Vlaamse Jeugdraad dat ze tevreden is over de flexibilisering van de vereisten. Als tweede punt adviseert ze om de deelcompetentie te schrappen m.b.t. jongeren bewust laten omgaan met het gebruik en het delen van fotomateriaal. Ze argumenteert dat de hoofdcompetentie m.b.t. het waarborgen van de emotionele en fysieke veiligheid en integriteit van kinderen en jongeren zou volstaan. Het is niet de bedoeling om een exhaustieve lijst op te stellen van thema's die onder deze hoofdcompetentie kunnen vallen. Gelet op het belang van sociale media in de leefwereld van kinderen en jongeren en de risico's op het vlak van emotionele en fysieke veiligheid en integriteit die ermee gepaard gaan, is het niettemin relevant om deze deelcompetentie te expliciteren.

Het derde tot en met twaalfde punt van het advies hebben betrekking op de evaluatie van de regelgeving, de monitoring van de effecten en de invoering, een infomoment voor de sector, de hervorming van de trajectboekjes, de gebruiksvriendelijkheid van de kadervormingstool, de erkenningsdossiers en de controles. Ik verwijs naar de algemene toelichting, de beleidsmaatregelen en doelstellingen en de toelichting bij de inhoud van de nieuwe regelgeving hierboven. Het traject kadervorming wordt vereenvoudigd zonder te raken aan de kwaliteit van de vorming: het luik evaluatie wordt geschrapt, de procedure om een erkenning te krijgen worden verkort, de competentieprofielen worden verfijnd en afgestemd op het taalgebruik van jongeren en de begeleidersnormen worden aangepast. Het Departement Cultuur, Jeugd en Media evalueert regelmatig het uitgevoerde beleid en monitort de kadervorming. Ze voorziet in het najaar een infomoment en nieuwe trajectboekjes.

De twaalf punten uit het advies hebben niet geleid tot aanpassing van de tekst van het besluit.

5. VERDER TRAJECT

Gelet op het voorafgaand advies van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media en van de Vlaamse Jeugdraad kan nu het advies van de Raad van State worden ingewonnen.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van besluit tot uitvoering van de artikelen 16 en 17/1 van het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid;
- 2° de Vlaamse minister van Brussel, Jeugd en Media te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Raad van State.

De Vlaamse minister van Brussel, Jeugd en Media,

Benjamin DALLE